

ПЛАТФОРМА 3:

Актуальні питання іноземної філології та перекладознавства

Бадічко Анастасія Сергіївна

Київський університет

імені Бориса Грінченка (м. Київ)

Науковий керівник – к.філол.н., доц. кафедри

англійської філології та перекладу

Грищенко О.В.

СЕМАНТИКА ЛЕКСЕМ ЗІ ЗНАЧЕННЯМ КОЛЬОРУ В СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ

Актуальність обраної теми полягає в тому, що кольорові назви виражають суб'єктивне сприйняття людиною світу. У мові вони реалізуються після усвідомлення їх значення. У науці існує теорія кореляції, яка встановлює зв'язок кольору з усіма явищами і категоріями.

Одним з найвідоміших досліджень у цій галузі є теорія Б. Берліна та П. Кей, яка сформувалася наприкінці 1960-х років. У теорії дослідження розглянуто 7 стадій, в які входять культури і їх мови. Мови першої стадії мають назви лише чорних (темно-холодних) і білих (світло-теплих) кольорів, в той час, як мови сьомий стадії мають вісім і більше колірних найменувань. [1].

Існує багато різних підходів до вивчення назв кольорів. Таким чином, підходи вивчались із використанням порівняльно-історичного, описового, синхронно-порівняльного методів та методу математичної лінгвістики.

Текст, будучи специфічною одиницею мови, об'єктом дослідження окремої галузі мовознавства, являє собою багатоаспектну одиницю, що відзначає І.Р. Гальперін в своїй роботі «Текст як об'єкт лінгвістичного дослідження» [4, с. 18].

Дослідження семантики слова – актуальна проблема сучасної лінгвістики, якій присвячено багато фундаментальних досліджень як українських, так і зарубіжних мовознавців (О.О. Потебня, Л.О. Булаховський, Л.А. Лисиченко, О.О. Тараненко, М.П. Кочерган, В.І. Кодухов, В.О. Звєгінцев, А.А.Уфїмцева, Ю.Д. Апресян, В.Г. Гак, В.Н. Телія, О.О. Селіванова та ін.) [2].

Семантична “поведінка” прикметників на позначення кольору під час створення образних назв підтверджує думку В.В. Виноградова про те, що у мовній системі змістова сутність слова не вичерпується наявними у ньому значеннями, оскільки у слові існують “вказівки на суміжні ряди слів і значень, слово насичено відображеннями інших ланок системи, виражає відношення до інших слів, що співвідносяться або пов’язані з його значенням” [3, с. 7].

Назви кольорів не обмежуються лише прикметниками. Загалом колірні ознаки предметів і явищ об’єктивної дійсності в їх різноманітних проявах здатні оформлювати в мові різні граматичні категорії: іменники – синь, зелень; прислівники – синьо, зелено; дієслова – зеленіти; форми дієслів: дієприкметники – побілілий, пожовклий; дієприслівники – побілівши, зеленіючи; слова категорії стану – побілено, позолочено. Та, на відміну від прикметників, у всіх інших частинах мови “визначення колірної ознаки нашаровується на визначення предмета, дії, процесу або стану, ознаки стану або дії і не є безпосередньо їх функцією [5, с. 129].

Таким чином, в результаті дослідження особливостей семантики лексем зі значенням кольору, можна зробити наступні висновки. Лексеми на позначення кольору мають містку семантичну структуру, яка може виражатися різними мовними засобами, що призводить до насичення кольоропозначень новим

змістом. Лексичне значення слова зумовлюється не тільки певним поняттям, а й особливостями системних зв'язків у мові, здатністю інтегрувати інформацію лінгвокультурного плану, компоненти національного світоглядного характеру.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Berlin B., Kay P. Basic colour terms : their universality and evolution. Berkley and Los Angeles, California : University of California Press, 1969. – P. 210.
2. <http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/go/article/viewFile/2304/2293>
3. Виноградов В.В. Русский язык (Грамматическое учение о слове). – М., 1972. – 614 с.
4. Гальперин И. Р. Текст как объект лингвистического исследования. М., 2008. 144 с.
5. Кириченко А.П. Структурно-семантичні типи назв кольорів в східнослов'янських мовах // Питання українського мовознавства. – Кн. IV. – Львів, 1960. – С. 127 – 136.